

PROFESIJAS STANDARTS
MŪZIKA
DIRIĢENTA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Diriģents (2652 01)	Kvalifikācijas līmenis: Sestais profesionālās kvalifikācijas līmenis (6. PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Priekšzināšanas mūzikas jomā profesionālās vidējās izglītības programmas līmenī
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav.	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Kora diriģents Simfoniskā orķestra diriģents Pūtēju orķestra diriģents	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Kormeistars (4. PKL) Mūzikas un skatuves mākslinieks (7. PKL)	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Diriģents ir speciālists, kas ar kori un/vai orķestri, vai cita sastāva muzikālo kolektīvu patstāvīgi un atbildīgi iestudē dažādu laikmetu, stilu, žanru un formu, tai skaitā augstākās sarežģītības skaņdarbus, un vada to publisku atskaņojumu; novērtē atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko kvalitāti, skaņdarbu interpretāciju; izvērtē un izvēlas kolektīva repertuāru, sastāda koncertu programmas; īsteno muzikālus projektus; sadarbībā ar radošo un administratīvi organizatorisko personālu plāno un organizē muzikālā kolektīva darbu; atbild par profesionālā un mākslinieciskā darba kvalitāti; piedalās mūziķu atlasē un komplektēšanā. Diriģents spēj strādāt koncertapvienībās, kultūras un kultūrizglītības institūcijās, baznīcās, kā arī citās iestādēs, kur darbojas kori, simfoniskie vai pūtēju orķestri, citi muzikālie kolektīvi, vai kā pašnodarbināta persona vai individuālais komersants. Diriģenta pienākumi un uzdevumi: 3.1. Patstāvīga repertuāra sagatavošana, iestudēšana un atskaņošana: 3.1.1. izvēlēties repertuāru atbilstoši muzikālā kolektīva specifikai; 3.1.2. patstāvīgi sagatavoties darbam muzikālajā kolektīvā ar izvēlēto nošu materiālu; 3.1.3. iestudēt sagatavoto repertuāru muzikālajā kolektīvā; 3.1.4. diriģēt sagatavoto repertuāru; 3.1.5. analizēt izpildījuma māksliniecisko un tehnisko sniegumu. 3.2. Diriģēšanas tehnikas un māksliniecisko prasmju attīstīšana: 3.2.1. pielietot diriģēšanas tehniku; 3.2.2. lasīt nošu partitūras; 3.2.3. izmantot mūzikas teorijas, mūzikas vēstures, kora/orķestra literatūras zināšanas; 3.2.4. analizēt un veidot skaņdarbu interpretācijas.	

- 3.3. Vokālās un instrumentu spēles tehnikas un māksliniecisko iespēju pārzināšana:
 - 3.3.1. attīstīt balss tehniskās un mākslinieciskās prasmes (*kora diriģents*);
 - 3.3.2. izprast balss aparāta anatomiju un fizioloģiju (*kora diriģents*);
 - 3.3.3. ievērot balss higiēnas prasības (*kora diriģents*);
 - 3.3.4. pielietot praksē atbilstošas vokālās tehnikas (*kora diriģents*);
 - 3.3.5. pielietot dažādu valodu fonētiku (*kora diriģents*);
 - 3.3.6. pārzināt orķestra instrumentu tehniskās un mākslinieciskās iespējas (*orķestra diriģents*);
 - 3.3.7. izprast solista (instrumentālā un vokālā) un kora muzicēšanas specifiku (*orķestra diriģents*).
- 3.4. Kora/orķestra darba metodikas pārzināšana un lietošana:
 - 3.4.1. izveidot metodisku iedziedāšanās/iesildīšanās vingrinājumu kompleksu atbilstoši kolektīva dalībnieku specifikai un kolektīva mērķiem;
 - 3.4.2. ievērot kora/orķestra darba metodikas nostādnes darbā ar kolektīvu;
 - 3.4.3. pārzināt koru, orķestru un cita sastāva muzikālo kolektīvu darbības specifiku atbilstoši mūziķu sastāvam;
 - 3.4.4. lietot vokālā darba metodikas prasmes darbā ar muzikālo kolektīvu (*kora diriģents*);
 - 3.4.5. lietot zināšanas par balss aparāta anatomisko uzbūvi, īpatnībām un balss higiēnu (*kora diriģents*).
- 3.5. Kolektīvās muzicēšanas specifikas pārzināšana:
 - 3.5.1. piedalās kolektīva sastāva atlasē un komplektēšanā;
 - 3.5.2. īstenot individuālu un kolektīvu mūzikas materiāla apguvi;
 - 3.5.3. plānot un organizēt kolektīva darbu mēģinājumos un koncertos;
 - 3.5.4. sastādīt kolektīva repertuāru, ievērojot kolektīva specifiku un sastāva atbilstību atskaņojamajiem skaņdarbiem;
 - 3.5.5. lietot pedagoģijas pamatprincipus;
 - 3.5.6. lietot psiholoģijas pamatprincipus.
- 3.6. Diriģenta profesionālās darbības nodrošināšana:
 - 3.6.1. pārzināt orķestra instrumentu spēles tehniku (*orķestra diriģents*);
 - 3.6.2. pārzināt vokālās dziedāšanas specifiku (*kora diriģents*);
 - 3.6.3. pārvaldīt klavierspēli;
 - 3.6.4. īstenot mūzikas, kultūras un izglītības projektus;
 - 3.6.5. ievērot skatuves kultūru, profesionālās darba ētikas un saskarsmes kultūras normas;
 - 3.6.6. pārzināt un ievērot autortiesības;
 - 3.6.7. prezentēt savas profesionālas prasmes un spējas.
- 3.7. Profesionālās darbības pamatprincipu ievērošana:
 - 3.7.1. pārvaldīt un lietot valsts valodu;
 - 3.7.2. lietot daudzvalodu kompetenci, tai skaitā profesionālajā terminoloģijā;
 - 3.7.3. lietot informācijas tehnoloģijas un biroja tehniku;
 - 3.7.4. sekot aktualitātēm un tendencēm mūzikā un skatuves mākslā;
 - 3.7.5. izmantot tālākizglītības iespējas savas kvalifikācijas celšanā;
 - 3.7.6. ievērot darba tiesisko attiecību prasības;
 - 3.7.7. ievērot darba aizsardzības, vides aizsardzības, ugunsdrošības noteikumus un sanitāri higiēniskās prasības.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.1. Patstāvīga repertuāra sagatavošana, iestudēšana un atskaņošana					
4.1.1.	Izvēlēties repertuāru atbilstoši muzikālā kolektīva specifikai.	Izvēlēties muzikālā kolektīva repertuāru.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Latvijas mūzikas vēsture Pasaules mūzikas vēsture Latvijas un pasaules kora/orķestra literatūra un repertuārs Latvijas Dziesmu un Deju svētku tradīcijas vēsture un aktualitātes Mūzikas teorija Partitūras lasīšana Informācijas ieguves veidi un to izmantošana Informācijas sistematizācija <u>Izpratnes līmenī:</u> Diriģēšanas, koru kultūras un orķestru attīstības vēsture <u>Priekšstata līmenī:</u> Autortiesības	Spēja patstāvīgi atlasīt repertuāru atbilstoši muzikālā kolektīva sastāvam, tā darbības mērķiem un uzdevumiem un sastādīt koncertu programmas.	6. LKI
		Novērtēt skaņdarbu tehniskās un mākslinieciskās sarežģītības atbilstību konkrētā kolektīva specifikai.			
		Sastādīt koncertu programmas.			
		Patstāvīgi atrast nepieciešamo informāciju bibliotēku, fonotēku, muzeju, interneta resursos, datu nesējos.			
		Izmantot Latvijas un pasaules mūzikas vēstures, kora/orķestra literatūras un mūzikas teorijas zināšanas programmas izveidē.			
		Izprast mūzikas, vēstures un kultūras norišu mijiedarbi.			
		Izprast un lietot skaņdarba autoru un redaktoru dotos norādījumus nošu partitūrās.			
4.1.2.	Patstāvīgi sagatavoties darbam muzikālajā kolektīvā ar izvēlēto nošu materiālu.	Noteikt skaņdarba atskaņošanai nepieciešamo izpildītāju sastāvu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Partitūras lasīšana Diriģēšanas tehnika Latvijas un pasaules kora/orķestra literatūra Latvijas Dziesmu un Deju svētku tradīcijas vēsture un aktualitātes	Spēja patstāvīgi sagatavoties darbam ar izvēlēto nošu materiālu. Spēja skaņdarbu interpretācijā izprast un ievērot skaņdarbu autoru un redaktoru norādījumus.	6. LKI
		Sagatavot un apgūt nošu materiālu darbam muzikālajā kolektīvā.			
		Precīzi apgūt nošu materiālu.			
		Izvēlēties atbilstošus diriģēšanas tehnikas paņēmienus.			

		Izvirzīt uzdevumus atbilstoši muzikālā kolektīva mērķiem un spējām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Diriģēšanas, koru kultūras un orķestru attīstības vēsture		
4.1.3.	Iestudēt sagatavoto repertuāru muzikālajā kolektīvā.	Patstāvīgi plānot savu darbu muzikālā kolektīva mēģinājumam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora un orķestra darba metodika Mūzikas vēsture un teorija Instrumentācija un aranžēšana Dramaturģijas pamati <u>Izpratnes līmenī:</u> Pedagoģija Psiholoģija Ētika	Spēja iestudēt sagatavoto repertuāru muzikālajā kolektīvā.	6. LKI
		Saskaņot mēģinājumu darba plānu.			
		Iestudēt repertuāru.			
		Ievērot repertuāra specifiku.			
4.1.4.	Diriģēt sagatavoto repertuāru.	Pielietot atbilstošu diriģēšanas tehniku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Diriģēšanas tehnika Kora un orķestra darba metodika Kora un orķestra literatūra Skatuves kultūra <u>Izpratnes līmenī:</u> Aktiermeistarība	Spēja diriģēt sagatavoto programmu, ievērojot skatuves kultūru.	6. LKI
		Diriģēt atbilstoši programmas specifikai.			
		Ievērot skatuves kultūru.			
4.1.5.	Analizēt izpildījuma māksliniecisko un tehnisko sniegumu.	Izvērtēt izpildījuma māksliniecisko sniegumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Skaņdarbu analīze Mūzikas teorija Kora orķestra darba metodika	Spēja izvērtēt izpildītāju sniegumu, skaņdarbu interpretācijas un izdarīt korekcijas mākslinieciskā un tehniskā snieguma pilnveidei.	6. LKI
		Izvērtēt izpildījuma tehnisko sniegumu.			
		Analizēt skaņdarbu interpretācijas.			
		Izdarīt korekcijas mākslinieciskā un tehniskā snieguma pilnveidei.			
4.2. Diriģēšanas tehnikas un māksliniecisko prasmju attīstīšana					
4.2.1.	Pielietot diriģēšanas tehniku.	Diriģēt skaņdarbu, izmantojot diriģēšanas tehniku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Diriģēšanas aparāts Manuālā tehnika Mūzikas teorija	Spēja izmantot dažādus diriģēšanas tehnikas paņēmienus, diriģēšanas	6. LKI
		Pielietot dažādus diriģēšanas tehnikas paņēmienus.			

		Koordinēt diriģēšanas aparāta darbību, nodrošinot profesionālu muzikālās informācijas nodošanu kolektīvam.	Kora/ orķestra mūzikas stilistika	žestā precīzi atklājot nošu partitūras norādes.	
		Nodrošināt profesionālu komunikāciju ar muzikālo kolektīvu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Māksliniecisko izteiksmes līdzekļu pamatprasmes diriģēšanas tehnikā	Spēja patstāvīgi attīstīt diriģenta žesta mākslinieciskās un tehniskās prasmes.	
		Analizēt un pielāgot diriģēšanas tehniku konkrētajam kolektīvam un repertuāram, lai atklātu skaņdarba māksliniecisko un saturisko būtību.			
4.2.2.	Lasīt nošu partitūras.	Noteikt nošu pieraksta specifiku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Klavierspēle Nošu atslēgas Partitūras pieraksta specifika Partitūru spēle Partitūru transponēšana	Spēja lasīt nošu partitūras un interpretēt skaņdarbus.	6. LKI
		Pārzināt nošu pieraksta notāciju.			
		Spēlēt partitūras uz klavierēm.			
		Veidot skaņdarba māksliniecisko izpildījumu, balstoties uz komponista dotajām norādēm nošu partitūrā.			
4.2.3.	Izmantot mūzikas teorijas, mūzikas vēstures, kora/orķestra literatūras zināšanas.	Spēt kritiski izvēlēties literāros avotus, atrast un atlasīt atbilstošu informāciju par mūziku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora/orķestra literatūra Partitūru analīze Mūzikas vēsture, mūzikas literatūra	Spēja izmantot kora/orķestra literatūras zināšanas. Spēja izmantot mūzikas teorijas zināšanas.	6. LKI
		Veidot skaņdarba māksliniecisko izpildījumu atbilstoši mūzikas stilistikai, komponista dotajām norādēm.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Stilistika		
		Profesionāli analizēt nošu partitūru.			
		Analizēt savu diriģēšanas tehnisko un māksliniecisko sniegumu.			
		Pilnveidot analītiskās iemaņas, izteikt atzinumus par mūziku.			
		Lietot mūzikas teorijas zināšanas skaņdarbu analīzē.			
4.2.4.	Analizēt un veidot skaņdarbu interpretācijas.	Patstāvīgi veikt skaņdarbu analīzi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Mūzikas analīze Profesionālās terminoloģijas pārzināšana un pielietošana	Spēja analizēt un veidot skaņdarbu interpretācijas.	6. LKI
		Lietot profesionālās zināšanas apgūstamo skaņdarbu interpretācijas izstrādē.			

		Interpretēt skaņdarbus atbilstoši žanra, stila un laikmeta prasībām un tradīcijām.	Formas mācība Polifonija Harmonija Metrs, ritms, taktsmērs		
		Veidot skaņdarbu māksliniecisko interpretāciju, kas atklāj to saturisko un māksliniecisko būtību un mūzikas autora ieceres.			
4.3. Vokālās un instrumentu spēles tehnikas un māksliniecisko iespēju pārzināšana					
4.3.1.	Attīstīt balss tehniskās un mākslinieciskās prasmes (<i>kora diriģents</i>).	Apgūt kora, ansambļa un solo dziedāšanas pamatus. Izprast vokālās tehnikas pielietojumu. Izprast balss skanējuma un higiēnas principus. Izprast pareizu balss iesildīšanas secību. Dziedāt solo epizodes kora darbos. Izmantot balsi darbā ar muzikālo kolektīvu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora mācība Vokālā dziedāšana Terminoloģijas pārzināšana un pielietošana	Spēja attīstīt balss tehniskās un mākslinieciskās prasmes.	6. LKI
4.3.2.	Izprast balss aparāta anatomiju un fizioloģiju (<i>kora diriģents</i>).	Pārzināt balss funkciju veikšanai nepieciešamo fizioloģiju. Lietot dažādas balss tembrālās krāsas. Pārzināt dažādas elpošanas tehnikas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora mācība <u>Priekšstata līmenī:</u> Cilvēka anatomija Balss aparāta uzbūve Balss tipi	Spēja izprast balss aparāta anatomiskās uzbūves principus un īpatnības.	6. LKI
4.3.3.	Ievērot balss higiēnas prasības (<i>kora diriģents</i>).	Ievērot vokālā režīma principus. Saudzēt savu balss aparātu. Apgūt iedziedāšanās vingrinājumus un to pielietojumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Balss iesildīšana un atsildīšana <u>Izpratnes līmenī:</u> Balss aparāta higiēna Apkārtējās vides ietekme uz balsi	Spēja ievērot balss higiēnas prasības.	6. LKI

4.3.4.	Pielietot praksē atbilstošas vokālās tehnikas (<i>kora diriģents</i>).	Apgūt un pilnveidot dažādus dziedāšanas tehnikas paņēmienus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vokālā tehnika	Spēja pielietot atbilstošas vokālās tehnikas.	6. LKI
		Attīstīt un kontrolēt savu balss aparātu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Stilistika		
		Lietot dažādus reģistrus.			
4.3.5.	Pielietot dažādu valodu fonētiku (<i>kora diriģents</i>).	Lietot dažādu valodu fonētiku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Fonētika	Spēja lietot mūzikā biežāk izmantoto valodu fonētiku.	6. LKI
		Mācīt lietot dažādu valodu fonētiku kolektīvam.	Vokālā darba metodika		
		Analizēt kolektīva valodu fonētisko pielietojumu.			
4.3.6.	Pārzināt orķestra instrumentu tehniskās un mākslinieciskās iespējas (<i>orķestra diriģents</i>).	Izprast dažādu instrumentu grupu tehnisko specifiku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Instrumentu mācība	Spēja pārzināt orķestra instrumentu tehniskās un mākslinieciskās iespējas.	6. LKI
		Izmantot dažādu instrumentu grupu māksliniecisko izteiksmību.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Izvēles instrumenta spēle		
4.3.7.	Izprast solista (instrumentālā un vokālā) un kora muzicēšanas specifiku (<i>kora diriģents</i>).	Izprast pavadījuma diriģēšanas specifiku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Diriģēšanas tehnika Instrumentu mācība	Spēja izprast solista (instrumentālā un vokālā) un kora muzicēšanas specifiku.	6. LKI
		Izprast vokālās un vokāli instrumentālās mūzikas diriģēšanas specifiku.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darbs ar vokālistu un kori <u>Priekšstata līmenī:</u> Fonētika Valodu lietojums, daudzvalodu kompetence		
4.4. Kora/orķestra darba metodikas pārzināšana un lietošana					
4.4.1.	Izveidot metodisku iedziedāšanās/iesildīšanās vingrinājumu kompleksu atbilstoši kolektīva dalībnieku	Izvēlēties balss iesildīšanās vingrinājumus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora mācība	Spēja sastādīt metodisku iesildīšanās plānu darbam ar muzikālo kolektīvu.	6. LKI
		Izvēlēties vingrinājumus vokālās tehnikas iemaņu pilnveidošanai.	Kora/orķestra darba metodika Mūzikas teorija Solfedžo		
		Izvēlēties vingrinājumus dziedātāju dzirdes treniņam.	Mūzikas forma		

	specifikai un kolektīva mērķiem.	Radoši pielāgot vingrinājumus apgūstamajam repertuāram.	Klavierspēle		
		Spēt orientēties dziedātāju balss tipos un noteikt dziedātāja piederību konkrētai balss grupai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pedagoģija <u>Priekšstata līmenī:</u> Saskarsmes psiholoģija		
4.4.2.	Ievērot kora/orķestra darba metodikas nostādnes darbā ar kolektīvu.	Lietot kora/orķestra darba metodiku darbā ar muzikālo kolektīvu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora/orķestra darba metodika Kora mācība Mūzikas teorija Solfedžo Mūzikas forma Vokālā dziedāšana Klavierspēle	Spēja radoši lietot kora/orķestra darba metodiku darbā ar muzikālo kolektīvu.	6. LKI
		Lietot klavierspēli darbā ar muzikālo kolektīvu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pedagoģija <u>Priekšstata līmenī:</u> Saskarsmes psiholoģija		
		Izmantot savu balsi darbā ar muzikālo kolektīvu.			
4.4.3.	Pārzināt koru, orķestru un cita sastāva muzikālo kolektīvu darbības specifiku atbilstoši mūziķu sastāvam.	Noteikt dziedātāju balss grupu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora/orķestra darba metodika Kora mācība Mūzikas teorija Solfedžo Mūzikas forma Vokālā dziedāšana Klavierspēle	Spēja pārzināt koru, orķestru un cita sastāva muzikālo kolektīvu darbības specifiku atbilstoši mūziķu sastāvam.	6. LKI
		Izveidot sabalansētu muzikālā kolektīva balsu sastāvu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pedagoģija <u>Priekšstata līmenī:</u> Stilistika Saskarsmes psiholoģija		
		Izvēlēties konkrētam muzikālajam kolektīvam atbilstošu repertuāru.			
		Izmantot mūzikas vēstures un stilistikas zināšanas muzikālā kolektīva programmu veidošanā.			

4.4.4.	Lietot vokālā darba metodikas prasmes darbā ar muzikālo kolektīvu (<i>kora diriģents</i>).	Veidot muzikālā kolektīva dalībniekos izpratni par balss aparāta uzbūvi un tā darbību skaņas veidošanā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vokālās tehnikas vingrinājumi Balss higiēna Biežāk sastopamo skaņveides kļūdu atpazīšana un korekcija Kora darba metodika Vokālā darba metodika Dzirdes treniņš <u>Izpratnes līmenī:</u> Balss aparāta anatomijas un fizioloģijas pamati Bērnu, sieviešu un vīriešu balss tipi <u>Priekšstata līmenī:</u> Balss darbības traucējumu iespējamie cēloņi	Spēja lietot kora un vokālā darba metodikas prasmes, kopt un attīstīt muzikālā kolektīva dalībnieku dziedāšanas prasmes.	6. LKI
		Pielietot dažādus vokālās tehnikas veidus un attīstīt vokālās dziedāšanas spējas muzikālajā kolektīvā.			
		Noteikt un labot muzikālā kolektīva skaņveides un intonācijas kļūdas.			
		Sniegt muzikālā kolektīva dalībniekiem zināšanas par balss higiēnas jautājumiem.			
		Izmantot biežāk lietoto profesionālo terminoloģiju vokālajā pedagoģijā, pārzinot arī sarunvalodas lietojumu.			
4.4.5.	Lietot zināšanas par balss aparāta anatomisko uzbūvi, īpatnībām un balss higiēnu (<i>kora diriģents</i>).	Skaidrot, demonstrēt un pielietot darbā ar muzikālo kolektīvu elpošanas tehniku.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vokālā darba metodika Kora darba metodika Kora mācība Elpošanas tipi un tehnikas	Spēja lietot zināšanas par balss aparāta uzbūvi un balss lietošanu.	6. LKI
		Izprast un lietot skaņas veidošanas paņēmienus.			
		Izprast artikulācijas orgānu darbību.			
		Pārzināt rezonatoru darbību un lietošanu.			
4.5. Kolektīvās muzicēšanas specifikas pārzināšana					
4.5.1.	Piedalīties kolektīva sastāva atlasē un komplektēšanā.	Izprast muzikālā kolektīva klasifikāciju pēc tā sastāva.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora darba metodika Vokālā darba metodika Orķestra darba metodika Kora mācība Instrumentācija Instrumentu mācība Orķestra stilu vēsture	Spēja veikt kolektīva sastāva atlasī un komplektāciju.	6. LKI
		Izprast tembrālā un dinamiskā skanējuma specifiku muzikālajā kolektīvā.			
		Veikt pretendentu muzikālo iemaņu pārbaudi, atbilstoši muzikālā kolektīva sastāvam un vajadzībām.			

4.5.2.	Īstenot individuālu un kolektīvu mūzikas materiāla apguvi.	Pārzināt informāciju par iestudējamo skaņdarbu. Iestudēt skaņdarbus muzikālā kolektīvā. Veidot iestudētā skaņdarba koncertizpildījumu. Analizēt mēģinājumu un koncertu darba procesu un rezultātu. Pilnveidot mākslinieciskā procesa kvalitāti.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora darba metodika Orķestra darba metodika Kora mācība Mūzikas teorija Dzirdes treniņš Vokālā dziedāšana Klavierspēle <u>Izpratnes līmenī:</u> Pedagoģija Psiholoģija	Spēja īstenot individuālu un kolektīvu mūzikas materiāla apguvi.	6. LKI
4.5.3.	Plānot un organizēt kolektīva darbu mēģinājumos un koncertos.	Plānot un organizēt mēģinājumu laiku un darba sadalījumu. Vadīt radošās komandas darbu. Sadarboties ar kolēģiem kolektīvā un mēģinājumu un koncertu norises vietās. Izvērtēt un pielāgot darba procesu atbilstoši repertuāram un kolektīva sastāvam. Veicināt kolektīva motivāciju un profesionālo attīstību. Sadarboties ar citiem muzikālajiem kolektīviem vai izpildītājiem. Komunicēt ar tehnisko personālu un koncertvietu administrāciju.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora mācība Kora darba metodika Orķestra darba metodika Ētika Darba laika plānošanas metodes Komandas vadības principi <u>Izpratnes līmenī:</u> Radošās komandas mērķi un uzstādījumi Komunikācija Saskarsmes psiholoģija Līderība	Spēja plānot un organizēt mākslinieciskā kolektīva mēģinājumu un koncertu darbu.	6. LKI
4.5.4.	Sastādīt kolektīva repertuāru, ievērojot kolektīva specifiku un sastāva atbilstību atskaņojamajiem	Veikt kolektīva māksliniecisko vadību. Plānot un veidot muzikālā kolektīva darbību un repertuāru.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kora darba metodika Orķestra darba metodika Kora mācība Kora literatūra	Spēja sastādīt muzikālajam kolektīvam atbilstošu repertuāru.	6. LKI

	skaņdarbiem.	Lietot kultūras, mūzikas vēstures un teorijas zināšanas programmas izveidē.	Klavierspēle <u>Izpratnes līmenī:</u> Repertuāra izvēles kritēriji Kultūras vēstures pamati		
4.5.5.	Lietot pedagoģijas pamatprincipus.	Lietot pedagoģijas principus darbā ar muzikālo kolektīvu. Organizēt, plānot un vadīt mēģinājumu un mācību nodarbības. Izmantot zināšanas par mācīšanas metodikas didaktiskiem paņēmieniem un metodēm. Vērtēt sniegumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Repertuāra izvēles kritēriji atbilstoši kolektīva mākslinieciskajām prasmēm Saskarsmes psiholoģija <u>Izpratnes līmenī:</u> Pedagoģiskais process skolā un muzikālajos kolektīvos Metodiskie paņēmieni darbā ar mūziķiem individuāli vai grupā <u>Priekšstata līmenī:</u> Dokumentācijas lietošana	Spēja lietot pedagoģijas principus praktiskā darbā. Spēja vadīt kolektīva darbu.	6. LKI
4.5.6.	Lietot psiholoģijas pamatprincipus.	Lietot psiholoģijas principus darbā ar muzikālo kolektīvu. Veidot labvēlīgu, tolerantu un cieņpilnu mikroklimatu kolektīvā. Veidot izglītojošu un iedvesmojošu vidi. Izmantot savstarpēju atgriezenisko saiti darbā ar kolektīvu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Saskarsmes psiholoģija Atgriezeniskās saites iegūšanas veidi	Spēja lietot psiholoģijas principus praktiskā darbā.	6. LKI
4.6. Diriģenta profesionālās darbības nodrošināšana					
4.6.1.	Pārzināt orķestra instrumentu spēles tehniku (<i>orķestra diriģents</i>).	Izprast dažādu instrumentu grupu tehnisko specifiku un iespējas. Izmantot dažādu instrumentu grupu māksliniecisko izteiksmību. Veidot instrumentu grupu skaņējumu	<u>Lietošanas līmenī:</u> Instrumentu mācība <u>Izpratnes līmenī:</u> Orķestra partitūru analīze un interpretācijas principi	Spēja vadīt orķestra muzikālo darbību, pielietojot instrumentu tehniskās un mākslinieciskās īpašības.	6. LKI

		orķestrī atbilstoši repertuāra prasībām.			
		Analizēt skaņdarba prasības, pielāgojot orķestra izpildījumu instrumentu tehnisko un māksliniecisko iespēju kontekstā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Mūzikas vēstures un stilu īpatnības Dažādu instrumentu un žanru īpatnības muzikālajā izpildījumā		
4.6.2.	Pārzināt vokālās dziedāšanas specifiku (<i>kora dirigents</i>).	Pielietot vokālās tehnikas prasmes darbā ar kolektīvu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vokālās tehnikas pamatprincipi Balss iesildīšana Stājas veidošana	Spēja vadīt kora muzikālo darbību, pielietojot vokālās dziedāšanas tehniku un interpretāciju, nodrošinot mākslinieciski kvalitatīvu izpildījumu.	6. LKI
		Izvēlēties apmācības metodes atbilstoši dziedātāju vokālajām spējām un repertuāram.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Balss aparāta anatomija un fizioloģija Kora partitūru analīze Balss tipi		
		Lietot dažādas vokālās tehnikas atbilstoši žanriem un stiliem.			
		Izprast balss ilgtspējīgas izmantošanas principus.			
		Analizēt skaņdarba prasības un pielāgot izpildījumu tehnisko un māksliniecisko iespēju kontekstā.			
4.6.3.	Pārvaldīt klavierspēli.	Lietot klavierspēli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Klavierspēle Solfedžo Harmonija Mūzikas teorija	Spēja lietot klavierspēli savu profesionālo pienākumu veikšanai. Spēja izmantot klavieres darbā ar muzikālo kolektīvu.	6. LKI
		Izmantot klavierspēlē piemērotus skaņveides principus un paņēmienus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Stilistika		
		Spēlēt partitūras dažādās nošu atslēgās un attiecīgo instrumentu transpozīcijās.			
		Transponēt skaņdarbu vai atsevišķas balss/instrumentu partiju.			
		Spēlēt kormūzikas/orķestra partitūras daudzlīniju sistēmās.			
		Formulēt radošā projekta ideju un	<u>Lietošanas līmenī:</u>		

4.6.4.	Īstenot mūzikas, kultūras un izglītības projektus.	izstrādāt koncepciju.	Koncerta organizēšanas principi Projektu vadības principi Darba plānošanas un organizēšanas principi Resursu plānošanas un laika vadības principi <u>Izpratnes līmenī:</u> Mūzikas, kultūras un izglītības projektu veidi <u>Priekšstata līmenī:</u> Grāmatvedības pamati Lietvedības pamati Mārketinga un sabiedrisko attiecību pamati	Spēja patstāvīgi sagatavot un īstenot radošus projektus.	6. LKI
		Noteikt mērķauditoriju un analizēt koncertsituāciju (telpa, akustika, skatuve, instrumenti, tehniskās iespējas).			
		Plānot savu un muzikālā kolektīva radošo darbu atbilstoši projekta mērķiem un resursiem.			
		Izveidot pakāpenisku darba uzdevumu plānu, nosakot prioritātes.			
		Nodrošināt sagatavotā radošā projekta īstenošanu.			
		Demonstrēt atbildīgu, radošu un ilgtspējīgu pieeju kultūras un izglītības projektu plānošanā un īstenošanā.			
4.6.5.	Ievērot skatuves kultūru un profesionālās darba ētikas un saskarsmes kultūras normas.	Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Materiāltehniskā aprīkojuma lietošanas pamatprincipi <u>Lietošanas līmenī:</u> Profesionālā etiķete Profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi Saskarsmes kultūra	Spēja strādāt komandā, ievērojot skatuves kultūru, profesionālās darba ētikas un saskarsmes kultūras normas, veicinot cieņpilnu un sadarbībā balstītu profesionālo vidi.	6. LKI
		Ievērot profesionālās ētikas normas pasākumu norises vietās.			
		Veidot cieņpilnu, iekļaujošu un sadarbībā balstītu profesionālo vidi.			
		Demonstrēt atbildību, empātiju un emocionālo inteliģenci ikdienas komunikācijā ar kolektīvu, partneriem un auditoriju.			
		Atbildīgi izturēties pret inventāru un materiāltehnisko aprīkojumu.			
4.6.6.	Pārzināt un ievērot autortiesības.	Pārzināt un ievērot autortiesības un ar tām saistītos normatīvos aktus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Autortiesības un mūzikas nozares	Spēja pārzināt un ievērot autortiesības un ar tām saistītos	6. LKI

		Ievērot ar autortiesībām saistītos nozares normatīvos aktus.	normatīvie akti	normatīvos aktus.	
4.6.7.	Prezentēt savas profesionālas prasmes un spējas.	Izveidot radošās darbības portfolio, <i>Curriculum vitae</i> un motivācijas vēstuli. Lietot digitālos rīkus mākslinieciskā procesa dokumentēšanai. Prezentēt sevi reģionālajam un starptautiskajam darba tirgum.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Mūsdienu mūzikas industrijas pamati Personīgā zīmola veidošana <u>Lietošanas līmenī:</u> Publiskā runa Digitālo tehnoloģiju lietošana Publiskā tēla veidošana Sociālo mediju struktūra	Spēja prezentēt savas profesionālās prasmes un spējas reģionālajam un starptautiskajam darba tirgum.	6. LKI

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
5.1. Profesionālās darbības pamatprincipu ievērošana					
5.1.1.	Pārvaldīt un lietot valsts valodu.	Sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā. Ievērot valsts literārās valodas normas lietišķajā saziņā. Pielāgot valodas lietojumu auditorijai, situācijai un kontekstam. Lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju valsts valodā. Izprast tekstu saturu un jēgu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Valsts valodas prasmīgs lietojums mutiski un rakstiski <u>Izpratnes līmenī:</u> Gramatikas un valodas funkcijas Valodas un komunikācijas daudzveidība Dažādi valodas slāņi	Spēja profesionāli sazināties valsts valodā.	6. LKI

		Izprast dažādu valodas slāņu un dialektu izmantošanu tekstā.			
5.1.2.	Lietot daudzvalodu kompetenci, tai skaitā profesionālajā terminoloģijā.	Sazināties mutiski un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs. Lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju itāļu valodā. Lietot starptautiski pieņemto profesionālo terminoloģiju biežāk lietotajās svešvalodās. Iztulkot nepieciešamos terminus no jebkuras valodas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvalodas vārdu krājums un lietojums Profesionālā terminoloģija	Spēja sazināties mutiski un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs. Spēja lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju biežāk lietotajās svešvalodās.	6. LKI
5.1.3.	Lietot informācijas tehnoloģijas un biroja tehniku, nošu rakstīšanas programmatūru.	Izvēlēties savu profesionālo pienākumu veikšanai piemērotākās tehnoloģijas. Racionāli izmantot resursus, tostarp digitālos un mākslīgā intelekta risinājumus. Lietot informācijas tehnoloģiju rīkus un pakalpojumus. Lietot mūzikas pieraksta programmatūru. Izmantot drošas datora lietošanas programmas. Droši uzglabāt elektronisko dokumentāciju un datus. Sazināties, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Biroja tehnika un tās darbības principi Informācijas sistēmu drošība Datoru drošības programmas Datu nesēji Biroja lietojumprogrammas	Spēja izvēlēties un izmantot piemērotākās tehnoloģijas un programmatūru savu profesionālo pienākumu veikšanai.	6. LKI
		Patstāvīgi papildināt pasaules mūzikas	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja analizēt un kritiski izvērtēt	

5.1.4.	Sekot aktualitātēm un tendencēm mūzikā un skatuves mākslā.	vēstures un literatūras zināšanas.	Periodika, elektroniskie un tradicionālie mediji Aktuālās kultūras dzīves norises	jaunākās aktualitātes un tendences mūzikā un skatuves mākslā, integrējot tās profesionālajā darbībā.	6. LKI
		Patstāvīgi atjaunot zināšanas par muzikālo kolektīvu repertuāru un mūzikas nozares sasniegumiem.			
		Pastāvīgi papildināt profesionālās zināšanas un informāciju par novitātēm specialitātē un mūzikas dzīves aktualitātēm Latvijā un ārzemēs.			
		Apmeklēt daudzveidīgus mūzikas, mākslas, dejas, teātra pasākumus.			
		Izmantot iegūtās zināšanas un novitātes, lai pilnveidotu māksliniecisko vai pedagoģisko praksi.			
5.1.5.	Izmantot tālākizglītības iespējas savas kvalifikācijas celšanā.	Plānot savu profesionālo pilnveidi, novērtējot esošās zināšanas, prasmes un līdzšinējo pieredzi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pašizaugsme <u>Izpratnes līmenī:</u> Pašnovērtējuma mehānismi Mācību un karjeras plānošana Emocionālās inteliģences komponentes (pašapziņa, paškontrolē, motivācija, empātija, sociālās prasmes)	Spēja patstāvīgi plānot un izmantot tālākizglītības iespējas profesionālās kompetences padziļināšanai un attīstībai.	6. LKI
		Novērtēt savas karjeras izaugsmes iespējas.			
		Attīstīt emocionālo inteliģenci.			
		Izmantot tālākizglītības iespējas profesionālās kvalifikācijas pilnveidei Latvijā un ārzemēs.			
		Izmantot dažādas datu bāzes un informācijas avotus, lai iegūtu aktuālu informāciju par tālākizglītības iespējām.			
		Papildināt zināšanas un prasmes tālākizglītībā.			

5.1.6.	Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.	Piemērot Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba tiesību normas Iekšējās kārtības noteikumi <u>Izpratnes līmenī:</u> Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība <u>Priekšstata līmenī:</u> Tiesiskās attiecības	Spēja ievērot darba tiesisko attiecību prasības, risinot ar profesionālo darbību saistītas situācijas un sadarbojoties ar citām iesaistītajām pusēm.	6. LKI
		Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.			
		Ievērot iekšējās kārtības noteikumus, pielāgojot tos konkrētajam profesionālās darbības kontekstam.			
		Risināt darba tiesību jautājumus sadarbībā ar kolēģiem un vadību, ievērojot profesionālās ētikas principus.			
5.1.7.	Ievērot darba aizsardzības, vides aizsardzības, ugunsdrošības noteikumus un sanitāri higiēniskās prasības.	Rīkoties atbilstoši ugunsdrošības, elektrodrošības un civilās aizsardzības noteikumiem.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vides riska faktori un novērtēšanas metodes Drošības signāli un zīmes Objekta evakuācijas plāns Rīcība ārkārtas situācijā Pirmā palīdzība <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības normatīvie akti Darba apstākļi un cilvēka veselība kā dzīves kvalitātes nosacījums Darbavietas ergonomika Vides aizsardzības pamatprincipi un prasības	Spēja ievērot sanitāri higiēniskās prasības, darba aizsardzības, vides aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus, novērtēt situāciju un pieņemt lēmumus, nepieciešamības gadījumā sniegt pirmo palīdzību.	6. LKI
		Ievērot drošības, brīdinājuma zīmes un signālus.			
		Sniegt pirmo palīdzību.			
		Strādāt videi draudzīgi.			
		Novērtēt vides piesārņojuma risku.			
		Organizēt savu darbu atbilstoši darba aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību.			
		Ievērot sanitāri higiēniskās prasības.			

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs un ekspertu darba grupa	Kultūrizglītības padome Jānis Baltiņš, diriģents, JVLMA Kora diriģēšanas katedras vadītājs, docents; Aira Birziņa, diriģente, Kora diriģēšanas katedras profesore; Atvars Laksītīgala, diriģents, Ogres Mūzikas un mākslas skolas direktors; Jānis Puriņš, diriģents, JVLMA Orķestra diriģēšanas katedras asociētais profesors; Andris Vecumnieks, diriģents, JVLMA Orķestra diriģēšanas katedras vadītājs, profesors; Kristīne Vecā, JVLMA Mūzikas un skatuves mākslas nodaļas vadītāja. Moderatore: Elīna Šmaukstele, JVLMA studiju virzienu vadītāja.
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	Kultūrizglītības padome 24.11.2025.
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	09.12.2025.
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	23.09.2015.